

Australian Government

Avustralya Vatandaşlığı

Ortak Bağımız

Avustralya vatandaşlık sınavına girmek için ihtiyacınız olan tüm bilgiler bu kitapta yer almaktadır. Vatandaşlık sınavından geçmek için herhangi bir kişi ya da kuruluştan başka bir vatandaşlık bilgi seti satın almanız ya da edinmeniz gerekmemektedir. Bakanlık, sınavı geçmenizde size yardımcı olacağı ileri sürülen herhangi bir bilgi setini onaylamamakta ya da önermemektedir.

© Avustralya Federal Devleti 2020

Avustralya Federal Devleti Arması hariç, bu yayında sunulan tüm materyaller <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode> adresindeki Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası lisansı altında sağlanmaktadır.

Bu, bu lisansın yalnızca bu belgede belirtilen malzemeler için geçerli olduğu anlamına gelir.

İlgili lisans koşullarının ayrıntıları CC BY 4.0 lisansının <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode> adresindeki tam yasal kodu şeklinde Creative Commons <https://creativecommons.org/> web sitesi adresinde görülebilir.

Armanın Kullanımı

Arma kullanma koşullarının ayrıntıları Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu <https://www.pmc.gov.au/government/commonwealth-coat-arms> Internet sitesinde açıklanmıştır.

Bize ulaşın

Lisans ile ve bu belgenin herhangi bir şekilde kullanımı ile ilgili sorularınız için:

Portfolio Media and Engagement Branch
Department of Home Affairs
PO Box 25
BELCONNEN ACT 2616

Sorumluluk Reddi

Aborijin ve Torres Strait Islander kökenli okuyucular bu yayının ölmüş kişilerle ilgili görüntü ve/veya içerik kapsadığı konusunda uyarılmaktadır.

İçindekiler

Sizin için bir mesaj	2
----------------------	---

Sınava tabi bölüm

1. Bölüm: Avustralya ve Avustralya halkı	7
2. Bölüm: Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri	17
3. Bölüm: Avustralya'da hükümet ve yasalar	23
4. Bölüm: Avustralya değerleri	33
Sınava tabi bölümün terimler sözlüğü	40

Sınava tabi olmayan bölüm

5. Bölüm: Günümüzde Avustralya	48
6. Bölüm: Avustralya öykümüz	63
Sınava tabi olmayan bölümün terimler sözlüğü	84

Ayrıntılı bilgi için	86
----------------------	----

Teşekkür	88
----------	----

Sizin için bir mesaj

Avustralya vatandaşı olmayı seçtiğiniz için sizi kutluyoruz. Yeni bir ülkede yaşama ve vatandaş olarak topluma tam katılım cesaret, çaba ve kararlılık gerektirir. Barışçıl ve demokratik toplumumuza sağladığınız katkılar bizim için çok değerlidir.

Avustralya vatandaşlığı göçmenlik deneyiminizde önemli bir adımdır. Avustralya vatandaşı olmak Avustralya'ya ve paylaştığımız değerlere sürekli bağlılığınız anlamına gelmektedir. Ayrıca Avustralya toplumunun resmi bir üyesi olmanızın da başlangıcıdır. Sizin 'Ben bir Avustralyalıyım' diyebilmenizi sağlayacak bir adımdır.

Avustralya vatandaşlığı çok önemli kazanımlar sağlayan bir ayrıcalıktır. Avustralya vatandaşı olarak eşsiz bir ulusal topluma katılmış oluyorsunuz. Ülkemiz, Aborijin ve Torres Strait Islander halklarımızın, bize İngiltere'den miras kalan demokratik kurumların ve dünyanın dört bir yanından gelen göçmenlerin ortak katkıları üzerine kurulmuştur. Bu çeşitliliği kutlarken aynı zamanda birleşik ve uyumlu bir ulus olma çabalarını da sürdürmekteyiz.

Avustralya toplumunun güçlü yanı sorunları çözmek ve Avustralya'nın geleceğini şekillendirmek için birlikte çalışmamızdır. Avustralya istikrarlı bir hükümet sistemine sahip olup, Avustralyalılar hükümetin yetki ve kanunlarına saygı duymaktadır. İstikrarımız, kültürümüz ve yasalarımız tarihimiz tarafından şekillendirilmiştir. Avustralya toplumuna katılarak Avustralya'nın hikayesine katkı sağlayacak ve onu şekillendirmeye yardım edecek bir konumda olacaksınız.

Avustralya eski bir kıtadır. Çok geniş ve eşsiz bir kıta. Yağmur ormanları ile diğer ormanlar, sahiller ile çöller ve şehirler ile çiftliklerden oluşan bir ülke. Yerli halkımızın kültürleri dünyadaki en eski kesintisiz kültürlerdir. Ayrıca genç bir ulus; göçmenlerden oluşan bir ulusuz. Avustralya'da Avrupalı göçmenlerin yerleşimi 1788 tarihinde başlamıştır. Günümüzde yeni göçmenlere ev sahipliği yapmayı sürdürmekteyiz.

200'ü aşkın ülkeden gelen göçmenler Avustralya'yı vatanları olarak benimsemiştir. Bunun sonucunda, toplumumuz dünyada etnik ve kültürel çeşitliliği en fazla olan toplumlardan biri haline gelmiştir. Avustralya etnik ve kültürel çeşitliliği ulusal bütünlükle başarılı bir şekilde kaynaştırmıştır. Vatandaşlık hepimizi birleştiren ortak bir bağıdır.

Avustralya demokrasi ile yönetilmektedir. Vatandaşlık size demokratik ulusumuzu inşa etme sürecine tam katılım olanağı vermektedir. Bu, Avustralya toplumunun resmi bir üyesi olarak sorumluluklarınızı eksiksiz yerine getirmeye hazır olduğunuzu ifade etmektedir. Avustralyalılar her bireyin saygınlık ve özgürlüğü, kadın ve erkekler için fırsat eşitliği ve Hukukun Üstünlüğü gibi paylaşılan değerlere inanmaktadır. Avustralya vatandaşlığı günlük yaşamda bu değerleri sonuna kadar yaşamakla ilgilidir.

Avustralya vatandaşı olma

Avustralya vatandaşı olmak, bir kişinin Avustralya ve halkına sadakatini taahhüt ettiği ve daha sonra ulusumuzun vatandaşı olarak haklarını ve sorumluluklarını kullanma hakkına sahip olduğu önemli bir süreçtir.

Avustralya vatandaşlık sınavı

Avustralya vatandaşlık sınavı Avustralya, demokratik sistemi, düşünce ve değerleri ve vatandaşlığının sorumluluk ve ayrıcalıklarına ilişkin bilgilerinizin yeterli olup olmadığı değerlendirmesine yönelik tasarlanmıştır.

Vatandaşlık sınavı İngilizce çok seçenekli bir bilgisayar sınavıdır. Rastgele seçilen 20 sorudan oluşur; 15 Kasım 2020 itibarıyla Avustralya değerleri hakkında beş soru da içerecektir.

Sınavı geçmek için değerler hakkındaki beş sorunun tamamına doğru cevap vermeli ve toplamda yüz üzerinden en az 75 almalısınız.

Vatandaşlık sınavları Avustralya'da İçişleri Bakanlığı (Department of Home Affairs) ofislerinde yapılmaktadır. Sınavlar ayrıca Avustralya kırsalında çeşitli yerlerde ve bazı yurtdışı temsilciliklerinde de düzenlenmektedir.

Avustralya vatandaşlık sınavına hazırlanma

Vatandaşlık sınavına hazırlanmak için şu kaynak kitabı okumanız gerekecektir: *Avustralya Vatandaşlığı: Ortak Bağımız*.

Bu kaynak kitabın sınava tabi olan ve olmayan bölümleri vardır.

Sınava tabi bölüm

Vatandaşlık sınavını geçmeniz için bilmeniz gereken tüm bilgiler bu kitabın ilk dört bölümünde yer almaktadır:

- 1. Bölüm—Avustralya ve Avustralya Halkı
- 2. Bölüm—Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri
- 3. Bölüm—Avustralya'da hükümet ve yasalar
- 4. Bölüm—Avustralya değerleri

Vatandaşlık sınavında yer alan soruları yanıtlamak için sınava tabi bölümdeki bilgileri bilmeniz ve öğrenmeniz gerekecektir.

Sınava tabi olmayan bölüm

Sınava tabi olmayan bölümde Avustralya tarih ve kültürünü anlamanızda yardımcı olacak önemli bilgiler yer almaktadır. Bu bilgilerden sınava girmeyeceksiniz.

- 5. Bölüm—Günümüzde Avustralya
- 6. Bölüm—Avustralya öykümüz

Alıştırma soruları

Sınava tabi bölümün sonunda vatandaşlık sınavına hazırlanmanızda yardımcı olacak 20 alıştırma sorusu vardır.

Terimler sözlükleri

Hem sınava tabi olan hem de olmayan bölümlerin sonunda bir terimler sözlüğü (anahtar sözcüklerin ve anlamlarının bir listesi) bulunmaktadır.

Daha fazla bilgi

Kaynak kitabın arkasında, daha fazla bilgiye nereden ulaşılacağı konusunda öneriler bulabilirsiniz.

Vatandaşlık sınavı sırasında yardım

Vatandaş adaylarının çoğunun vatandaşlık sınavını yardım almadan tamamlayacak gerekli okuma becerilerine sahip olduğunu umuyoruz. Soruları ve cevap seçeneklerini dinlemek için kullanabileceğiniz metin okuma teknolojisi de mevcuttur.

Avustralya vatandaşlık sınavından sonra

Sınavı geçerseniz başvurunuzu işleme koymaya devam edeceğiz. Başvurunuz onaylanırsa ve bir vatandaşlık törenine katılmanız istenirse, törene katılmak için bir davet mektubu alacaksınız. Genel olarak tören, başvurunuzun onaylandığı tarihten itibaren altı ay içinde yapılacaktır.

Avustralya Vatandaşlık Yemini

Tüm Avustralya vatandaşlarının, sorumluluklarımızı ve ayrıcalıklarımızı ve ister doğumda ister seçerek Avustralyalı olalım vatandaş olmanın anlamını kavraması önemlidir. Bu, milletimizin devam eden başarısı için kritik öneme sahiptir.

Avustralya vatandaşlık törenine katıldığınız zaman Avustralya Vatandaşlık Yemini edeceksiniz.

Yemin ederek, Avustralya'ya bağlılığınızı açıkça ifade etmiş ve vatandaşlığın sorumluluk ve ayrıcalıklarını kabul etmiş olacaksınız.

Törende edeceğiniz yemin:

***Bugünden itibaren ve gelecekte, Tanrı huzurunda,*
demokratik inançlarınızı paylaştığım,
haklarına ve özgürlüklerine saygı duyduğum,
ve yasalarını tanıyacak ve uyacak olduğum
Avustralya'ya ve Avustralya halkına bağlılık sözü veriyorum.***

* Tanrı huzurunda' sözünü kullanıp kullanmamak kişisel tercihe bağlıdır.

Bu kitabı okurken Yeminin arkasında yatan anlamı ve Avustralya toplumundaki rolünüzü nasıl güçlendirebileceğinizi daha iyi kavrayacaksınız.

Avustralya vatandaşlık töreni

Avustralya vatandaşlık törenleri küçük çapta, birkaç kişinin katılımıyla olabildiği gibi çok geniş, yüzlerce ve hatta binlerce kişinin katıldığı törenler de olabilir. Yeni vatandaşlar ve resmi görevliler arasında yaşanan derin duygular ve kıvanç bu töreni çok mutlu ve neşeli hale getirmektedir.

Vatandaşlık töreninin başında, bölgenizdeki arazinin geleneksel sahipleri olan Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının bir temsilcisi tarafından karşılanabilirsiniz. Bu Ülkeye Hoş Geldiniz protokolü yerli Avustralyalılar tarafından binlerce yıldır geleneksel anavatanlarında uygulanmaktadır. Yerel toplumunuzun diğer liderleri ya da hükümet temsilcileri size hoşgeldiniz diyecek ve özendirici sözler söyleyeceklerdir.

Avustralya Vatandaşlık Yemini'ni Avustralya vatandaşı olmayı seçmiş diğer kişilerle birlikte yüksek sesle okuyacak ya da tekrar edeceksiniz. Bu, törenin en önemli bölümüdür. Avustralya'ya bağlılık yemini etmeden Avustralya vatandaşı olamazsınız.

Yemin ederken tutmak üzere kutsal kitabınızı ya da yazılarınızı beraberinizde getirebilirsiniz, ancak bunu yapmak zorunda değilsiniz.

Toplumunuzdan liderler ya da hükümet temsilcileri vatandaşlığın anlamı hakkında konuşmalar yapacaktır. Törende Avustralya Vatandaşlık Belgeniz verilecektir. Ayrıca toplumdan ufak bir hediye de alabilirsiniz. Törene katılan herkes Avustralya ulusal marşı olan

'Advance Australia Fair'i söyleyecektir. Vatandaşlık töreninden sonra Avustralya vatandaşı olan diğer kişilerle tanışma ve onları kutlama olanağınız olacaktır.

Avustralya vatandaşı olmanızda ve Avustralya'da barış içinde üretken bir yaşam sürdürmenizde başarılar dileriz.

Ayrıntılı bilgi için

www.citizenship.gov.au adresindeki Avustralya vatandaşlığı internet sitesini ziyaret edebilirsiniz.

Sınava tabi bölümün başlangıcı

1. BÖLÜM

Avustralya ve Avustralya halkı

Avustralya ve Avustralya halkı

Vatandaşlık töreninde Avustralya'ya ve halkına sadakat sözü vermektесiniz. Bu nedenle, yerli halkın kültürel mirası dahil Avustralya toplumu ve halkı hakkında bilgi sahibi olmanız çok önemlidir. Avustralya'nın tarihini ve istikrarlı ve başarılı bir çokkültürlü ulus haline nasıl geldiğimizi kavramanız da önemlidir.

Bu bölümde, bizim öykümüzün oluşmasına katkı sağlayan olaylardan bazılarına ilişkin bilgiler de edineceksiniz. Eyalet ve bölgelerimiz ile kendimizi açıkça Avustralyalı olarak gururla tanımladığımız gelenek ve sembollere ilişkin bilgiler de yer almaktadır.

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları

Avustralya'nın ilk sakinleri dünyanın en eski kültür ve geleneklerine sahip Aborijin ve Torres Strait Islander halklarıdır.

Tarihsel olarak Aborijin halkı Avustralya ana kıtasından ve Tasmania'dandır. Arkeolojik kayıtlar Aborijin halklarının Avustralya'ya 65.000 ila 40.000 yıl önce geldiğini göstermektedir; ancak, Aborijin halkı, bu toprağın yaratılış hikayelerinin merkezinde olduklarına inanıyor ve yaratılış hikayeleri zamanın başlangıcından başlıyor. Torres Strait Islander halkı ise, Queensland'in kuzey ucu ile Papua Yeni Gine arasında yer alan adalardan gelmektedir.

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları bugün hala kendilerine yol gösteren çok eski inanç ve geleneklere sahiptir. Toprak ile aralarında hikaye, sanat ve danslarında ifadesini bulan derin bir bağ vardır. Yerli kültürler çeşit çeşittir ve Avustralya'nın ulusal kimliğinin önemli bir parçasıdır.

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları hakkında daha fazla bilgiyi 5. Bölüm, *Günümüzde Avustralya* ve 6. Bölüm, *Avustralya öykümüz* kısımlarında bulabilirsiniz.

Avrupalı yerleşimin ilk günleri

Avrupalı yerleşimi, Büyük Britanya'dan yola çıkan ve 'İlk Filo' olarak bilinen ilk 11 mahkum gemisinin 26 Ocak 1788 tarihinde gelmesiyle başlamıştır.

Bu tarihlerde Britanya yasaları çok ağırdı ve hapishanelerde çok fazla sayıda mahkum barındırmak mümkün değildi. İngiliz Hükümeti, bu sorunun üstesinden gelmek için mahkumları dünyanın bir diğer ucuna; yeni koloni New South Wales'e göndermeye karar vermiştir.

New South Wales kolonisinin ilk Valisi Kaptan Arthur Phillip'tir. Koloni ayakta kalmış ve daha fazla mahkum ile mahkum olmayan göçmenler geldikçe büyüüp gelişmiştir. Avustralya'nın diğer yerlerinde daha fazla sayıda koloniler kurulmuştur.

Mahkum olmayan ilk göçmenler İngiltere ve İrlanda'dan gelmiştir. İngiliz ve İrlanda kültürel mirasının Avustralya'nın yakın tarihi, kültürü ve politik kurumlarında çok önemli etkileri olmuştur.

New South Wales ve Victoria kolonilerinde altın bulunduktan sonra 1851 yılında 'altına hücum' yaşandı. Dünyanın dört bir yanından insanlar servet edinmeyi denemek için bu kolonilere geldi. Bu yıllarda gelen Çinliler Avrupa dışından gelen en büyük göçmen grubunu oluşturmuştur. 10 yıl içinde Avustralya'nın nüfusu iki kattan fazla artmıştır.

Avustralya ulusu

1901’de ayrı koloniler birleşerek Commonwealth of Australia olarak adlandırılan eyaletler federasyonunu oluşturdular. Ulusal parlamentomuz dahil ulusal demokratik kurumlarımızın ve ayrıca, hükümet ve Yüksek Mahkemenin yeni Avustralya Anayasasına göre kurulması o zamana rastlar. 1901’de Avustralya’nın nüfusu yaklaşık dört milyondur. Bu sayı Aborijin ve Torres Strait Islander halklarını içermiyordu, çünkü 1967’de yapılan Referanduma kadar Avustralya nüfusunun resmi tahminlerine dahil edilmediler.

20. yüzyılın ilk yarısında göçmen sayısı inip çıkmıştır. Büyük Britanya’dan gelen göçmenlerin buraya yerleşmesini etkin biçimde özendiren programlar nedeniyle çok sayıda Britanyalı göçmen Avustralya’ya yerleşmiştir.

Avrupa’da 2.Dünya Savaşı’nın ardından milyonlarca kişinin ana vatanını terk etmek zorunda kalması ile İngiliz göçmenler dışında bir göçmen dalgası gelmiştir. Çok sayıda Avrupalı Avustralya’ya yeni bir yaşam kurmak amacıyla gelmiştir.

Son yıllarda göçmen ve sığınmacı programlarımız kapsamında Avustralya’ya dünyanın her yerinden göçmen ve sığınmacı alınmıştır. İnsanlar buraya aile birleşimi, yeni bir yaşam kurmak ya da yoksulluk,

savaş veya takipten kaçmak için gelmişlerdir.

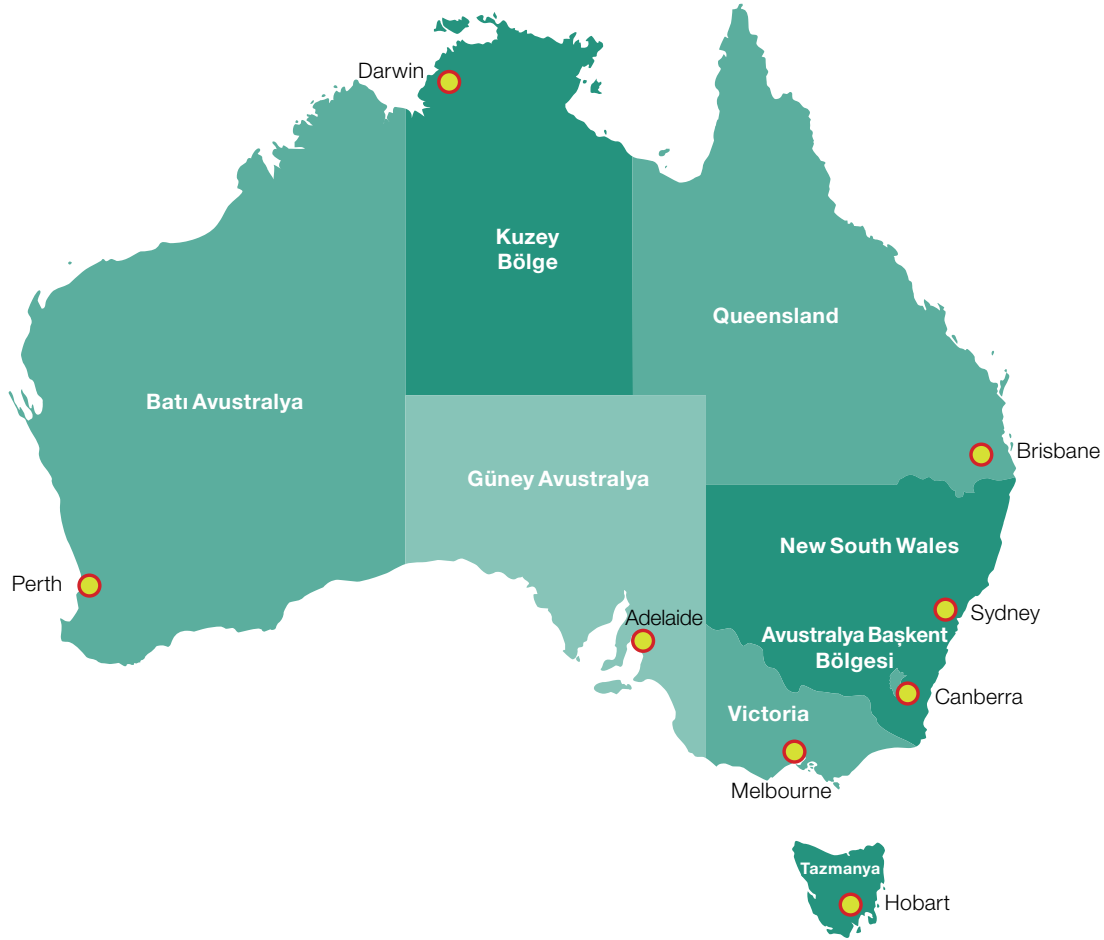
Avustralya nüfusunun çeşitliliği son iki yüzyılda artmıştır. Çeşitlilik içeren bu müreffeh toplum, Avustralya’nın dünyayla bağlantısını geliştirir. Avustralya’nın kültürel ve etnik çeşitliliğini kutlamanın yanı sıra aynı zamanda kaynaşmış ve birleşmiş bir ulus oluşturmayı da amaçlamaktayız.

Avustralya’nın ulusal dili İngilizcedir. İngilizce ulusal kimliğimizin bir parçasıdır. Avustralya’nın değerlerine uyum sağlamak ve Avustralya toplumuna katılımında yardımcı olması için göçmenler İngilizceyi öğrenmeli ve kullanmalıdır. İngilizce iletişim Avustralya’da yaşam ve çalışma hayatından en iyi şekilde yararlanmak için de önemlidir.

100’den fazla farklı Aborijin ve Torres Strait Islander dili dahil diğer diller de değerlidir.

Avustralya eyalet ve bölgeleri

'The Commonwealth of Australia', eyalet ve bölgelerden oluşan bir federasyondur. Avustralya'da altı eyalet ve iki bölge vardır. Canberra Avustralya'nın başkentidir. Her eyalet ve bölgenin kendi başkentleri vardır.

Eyalet	Başkenti
New South Wales (NSW)	Sydney
Victoria (Vic.)	Melbourne
Queensland (Qld)	Brisbane
Batı Avustralya (WA)	Perth
Güney Avustralya (SA)	Adelaide
Tazmanya (Tas.)	Hobart
Bölge	Başkenti
Avustralya Başkent Bölgesi (ACT)	Canberra
Kuzey Bölgesi (NT)	Darwin

Eyaletler

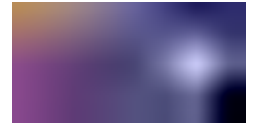
New South Wales İngilizler tarafından kurulan ilk kolonidir. Sydney New South Wales eyaletinin başkentidir ve Avustralya'nın en büyük kentidir. Sydney Harbour Bridge ve Opera House ulusal simgelerdir.

Victoria ana karadaki en küçük eyalettir. Victoria'nın başkenti Melbourne'dür. Victoria'daki birçok güzel bina 1850'li yıllarda altına hücum döneminde yaratılan zenginlik sonucu inşa edilmiştir. Victoria'nın ikonları arasında Melbourne Cricket Ground, 12 Havari, ve Kraliyet Sergi Binası sayılabilir.

Queensland ikinci büyük eyalettir. Queensland'in başkenti Brisbane'dır. Torres Strait Adaları eyaletin kuzeyinde yer alır ve Doğu sahili boyunca dünyaca ünlü olan Büyük Mercan Resifi (Great Barrier Reef) uzanmaktadır. Queensland tropikal yağmur ormanlarına, ılıman sahil bölgelerine ve çoğunlukla kuru karasal iç bölgelere sahiptir.

Batı Avustralya (Western Australia) en geniş eyalettir. Perth, Batı Avustralya'nın başkentidir. Eyaletin güney-batısında zengin tarım arazileri ve üzüm bağları olmasına karşın doğusunun büyük bir bölümü çöldür. Eyalet çok sayıda büyük madencilik projelerine ev sahipliği yapmaktadır. Batı Avustralya'nın simgeleri arasında Ningaloo Sahili, Margaret Nehri ve Kimberley bölgesi sayılabilir.

Güney Avustralya (South Australia) engebeli sahil şeridinde ve birçok ünlü şarap bölgesine sahiptir. Başkent Adelaide'da koloni dönemi mimarisinin çok sayıda güzel örneklerine rastlanmaktadır. Güney Avustralya'nın ikonları arasında Barossa Vadisi ve Flinders Range sayılabilir.

Tazmania ana karadan Bass Boğazı (Bass Strait) ile ayrılmış olan en küçük eyalettir. Tasmania'nın başkenti Hobart'tır. Adanın büyük bir bölümü el değmemiş doğal güzelliklerden oluşmaktadır. Tazmania'nın simgeleri arasında Cradle Dağı, Port Arthur ve Fires Körfezi sayılabilir.

Bölgeler

Avustralya Başkent Bölgesi (Australian Capital Territory) Sydney ve Melbourne arasında yer almaktadır. Avustralya'nın başkenti Canberra bu bölgededir. Canberra'da Parlamento Binası ve Avustralya Yüksek Mahkemesi gibi birkaç ulusal kurum yer alır.

Kuzey Bölgesi eyaletin kuzeyinde tropikal bir ortama ve güneyde kuru kırmızı çöle sahiptir. Başkenti Darwin'dir. Kuzey Bölgesinin simgeleri arasında Uluru, Kata Tjuta ve Kings Kanyonu sayılabilir.

Gelenekler

Ülkeye Hoş Geldiniz ve Ülke Tanıma Protokolleri

Ülkeye Hoş Geldiniz, yerel bölgenin Aborijin veya Torres Strait Islander koruyucusu tarafından gerçekleştirilen ve geleneksel topraklarının ziyaretçilerini karşılayan kültürel bir uygulamadır. Bu, geleneksel olarak ziyaretçilerin bu arazide güvenli ve korunmuş bir yolculuk geçirmesini sağlamak için yapıldı.

Ülkeye Hoş Geldiniz; şarkılar, danslar, sigara içme törenleri veya geleneksel dilde veya İngilizce konuşmalar dahil olmak üzere birçok şekilde gerçekleştirilebilir.

Ülkeye Hoş Geldiniz genellikle bir etkinliğin açılışındaki ilk işlemdir.

Ülke Tanıma, söz konusu toplantının Aborijin veya Torres Strait Islander topraklarında olduğunu tanımak; Geleneksel Koruyuculara, özellikle geçmiş ve şimdiki Büyüklere saygı göstermek; ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına katılımı saygı göstermek için bir fırsattır.

Ülke Tanıma genellikle toplantılarda ve etkinliklerde Karşılama ve Hazırlığın bir parçası olarak sunulur. Herkes Ülke Tanımayı sunabilir. Toplantılarda/ etkinliklerde, bu genellikle Başkan veya Tören Sorumlusu tarafından yapılır.

Bu uygulamalar Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına saygı göstermek için yapılır.

Avustralya'nın önemli günleri

Avustralya Günü

Her yıl 26 Ocak'ta Avustralya Günü'nü (Australia Day) kutlamaktayız. Avustralya Günü tüm eyalet ve bölgelerde resmi tatil günüdür. 1788'de İngiltere'den İlk Filo'nun gelişinin yıldönümüdür.

Avustralya Günü'nde, Avustralya genelindeki topluluklar tarihimizi ve ortak başarılarımıza katkıda bulunanları hatırlar. Bu, Avustralya'da yılın en büyük genel tatilidir.

Avustralya Günü, her Avustralya'nın çağdaş ve dinamik ulusumuza yaptığı katkıyı kabul etmek ve kutlamakla ilgilidir: yaklaşık 65.000 yıldır burada bulunan Aborijin ve Torres Strait Islander halklarımızdan, nesillerdir burada yaşayanlara ve ülkemizi kendi memleketi olarak adlandırmak için dünyanın her köşesinden gelenlere kadar. Avustralya günü Avustralya genelinde özel vatandaşlık törenleri dahil çeşitli etkinliklerle kutlanır.

Avustralya Günü kutlamalarında Başbakan Canberra'da Yılın Avustralyalısı ödülleri açıklamaktadır.

Anzak Günü

Anzak Günü (Anzac Day) her yıl 25 Nisan'da anılmaktadır. Anzak Günü adını, 1. Dünya Savaşı sırasında, 25 Nisan 1915 tarihinde, Türkiye'de Gelibolu'da karaya çıkan Avustralya ve Yeni Zelanda Ordu Birlikleri'nden almıştır.

Anzak Günü, savaşta, çatışmada ve barışı koruma hareketlerinde hizmet veren ve yaşamını kaybeden tüm Avustralyalıların fedakarlıklarını hatırladığımız geniş çaplı törenlerle kutlanan bir gündür. Ayrıca bu alanda hizmet veren tüm erkek ve kadınların cesaret ve bağlılıklarını onurlandırıyor ve savaşın birçok farklı anlamı üzerinde düşünüyoruz.

Diğer önemli ulusal günler ve kutlamalar hakkında bilgi *5. Bölüm, Günümüzde Avustralya* kısmında görülebilir.

Avustralya bayrakları

Avustralya Ulusal Bayrağı ulusumuzun resmi bayrağıdır. Resmi olarak tanınan ve toplumumuzda dalgalanabilecek diğer bayraklar Avustralya Aborijin Bayrağı ile Torres Strait Islander Bayrağıdır.

Her bir eyalet ve bölgenin sayfa 11'de görebileceğiniz kendi bayrakları da vardır.

Avustralya Ulusal Bayrağı

Avustralya Ulusal Bayrağı mavi, beyaz ve kırmızı renklidir.

- 'Union Jack' olarak bilinen Birleşik Krallık Bayrağı sol üst köşede yer almaktadır. İngiliz yerleşimi tarihimizi ve bunun sonucu olarak bize miras kalan yasa ve kurumları simgelemektedir.
- Union Jack'ın altında Avustralya Federal Devleti yıldızı yer almaktadır. Bu yıldızın altısı altı eyaleti ve biri de bölgeleri simgeleyen yedi köşesi vardır.
- Sağ taraftaki Güney Haçı (Southern Cross) güney yarımkürede görülebilen bir yıldızlar kümesidir.

Avustralya Aborijin Bayrağı

Avustralya Aborijin Bayrağı siyah, kırmızı ve sarı renklerden oluşmaktadır.

- Bayrağın üst yarısı siyahtır ve Avustralya Aborijin halkını temsil etmektedir.
- Alt yarısı kırmızıdır ve törensel anlamı olan toprağı temsil etmektedir.
- Sarı daire güneşi temsil etmektedir.

Torres Strait Islander Bayrağı

Torres Strait Islander Bayrağı yeşil, mavi, siyah ve beyaz renklerden oluşmaktadır.

- Yeşil şeritler karayı temsil etmektedir.
- Ortadaki mavi panel denizi temsil etmektedir.
- Siyah çizgiler Torres Strait Islander halkını temsil etmektedir.
- Ortadaki beyaz dansçının saç bandı tüm Torres Strait Islander halkının sembolüdür.
- Beyaz yıldızın köşeleri Torres Boğazı'ndaki grup adaları temsil etmektedir ve beyaz renk barışı sembolize etmektedir.

Avustralya'nın sembolleri

Commonwealth Arması

Commonwealth Arması (Commonwealth Coat of Arms) Avustralya'nın resmi sembolüdür. Ulusal bütünlüğümüzü simgelemektedir. Commonwealth of Australia'nın yetki ve mülkiyetini temsil etmektedir.

- Ortadaki kalkan altı eyaleti ve federasyonu temsil eder.
- Kalkanı her iki tarafından bir kanguru ve bir emu desteklemektedir. Her ikisi de Avustralya'ya özgü hayvanlardır.
- Kalkanın üstünde altın renkte Avustralya Federal Devleti yıldızı yer alır.
- Arka planda Avustralya'nın ulusal çiçeği olan altın akasya vardır.

Avustralya'nın ulusal çiçeği

Avustralya'nın ulusal çiçeği altın akasyadır (golden wattle). Bu küçük ağaç esas olarak güney-doğu Avustralya'da yetişmektedir. Parlak yeşil yaprakları olan bu ağaç ilkbaharda çok sayıda altın sarısı çiçek açar. Her eyalet ve bölgenin de kendi çiçek amblemi vardır.

Avustralya'nın ulusal renkleri

Avustralya'nın ulusal renkleri altın akasyanın renkleri olan yeşil ve altın renkleridir. Ulusal spor takımlarımızın üniformaları genellikle yeşil ve altın rengidir.

Avustralya'nın ulusal değerli taşı

Opal Avustralya'nın ulusal değerli taşıdır. Aborijin efsanesine göre bir gökkuşağı yeryüzüne düşmüş ve opalin renklerini oluşturmuştur.

Avustralya'nın ulusal marşı

'Advance Australia Fair' Avustralya'nın ulusal marşıdır. Bu marş Avustralya vatandaşlık törenleri ve büyük spor müsabakaları dahil ulusal önemi olan etkinliklerde söylenir.

Advance Australia Fair

*Australians all let us rejoice,
For we are one and free;
We've golden soil and wealth for toil;
Our home is girt by sea;
Our land abounds in nature's gifts
Of beauty rich and rare;
In history's page, let every stage
Advance Australia Fair.
In joyful strains then let us sing,
Advance Australia Fair.*

*Beneath our radiant Southern Cross
We'll toil with hearts and hands;
To make this Commonwealth of ours
Renowned of all the lands;
For those who've come across the seas
We've boundless plains to share;
With courage let us all combine
To Advance Australia Fair.
In joyful strains then let us sing,
Advance Australia Fair.*

2. BÖLÜM

Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri

Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri

Vatandaşlık töreninde, Avustralya'nın demokratik düşüncelerini paylaşacağınız ve hak ve özgürlüklerine saygı duyacağınızın sözünü verirsiniz. Tüm Avustralyalıların paylaştığı Avustralya'nın demokratik düşüncelerini ve hak ve özgürlükleri kavramanız çok önemlidir.

Kitapçığın bu bölümünde bu inançlar, haklar ve özgürlükler listelenmiştir. Daha fazla bilgi için bkz. 4. Bölüm, *Avustralya değerleri*.

Demokratik inançlarımız

Parlamberter demokrasi

Avustralya yönetim sistemi parlamberter demokrasidir. Bu sistemin parçası olarak, Avustralya vatandaşları kendilerini parlamentoda temsil edecek kişileri seçimle belirlediklerinden yönetimin gücü Avustralya halkından gelmektedir. Parlamento temsilcileri aldıkları kararlar hakkında seçimler aracılığıyla halka hesap vermek zorundadır.

Hukukun üstünlüğü

Tüm Avustralyalılar yasalar karşısında eşittir. Hukukun Üstünlüğü hiç kimsenin, grubun ya da dini kuralın yasaların üstünde olmadığı anlamına gelir. Avustralya toplumunda yetki sahibi olanlar dahil herkes, Avustralya yasalarına uymak zorundadır. Bu zorunluluk iş insanları ve polisin yanı sıra hükümet, toplum ve dini liderleri de kapsamaktadır.

Huzur ve barış içinde yaşama

Avustralyalılar istikrarlı bir yönetim sistemine sahip barışçıl ve huzurlu bir ülkede yaşamaktan gurur duymaktadır. Avustralyalılar değişimin tartışma, barışçıl ikna yöntemi ve demokratik süreç ile gerçekleşmesi gerektiğine inanır. Bir kişinin fikrini ya da bir yasayı değiştirme yöntemi olarak şiddeti reddetmekteyiz.

Kökenine bakmaksızın tüm bireylere saygı duyma

Avustralya'nın demokratik sistemi kökenine bakılmaksızın tüm bireylerin Avustralya yasaları karşısında haklara ve eşitliğe sahip olması temeline dayanır. Irk, etnik köken, cinsiyet, cinsel tercih, medeni durum, yaş, engel durumu, kültürel miras, kültür, siyasi düşüncü, zenginlik ya da dini inançlarına bakmaksızın tüm Avustralyalıların birbirlerine karşı saygı ve şeref çerçevesinde davranmaları beklenir.

Özgürlüklerimiz

Konuşma ve ifade özgürlüğü

Konuşma özgürlüğü temel bir Avustralya değeridir ve demokratik sistemimizin temelini oluşturur. Örneğin insanlar Avustralya yasalarına her zaman uymaya devam ettikleri sürece hükümeti eleştirebilir, hükümetin kararlarını barışçıl bir şekilde protesto edebilir ve yasaları değiştirmek için kampanya yürütebilir.

İfade özgürlüğü ise, kişilerin düşüncelerini sanat, film, müzik ve edebiyat gibi yollarla açıklayabilecekleri anlamına gelir. İnsanlar kamuya açık ya da özel alanlarda sosyal ya da siyasi tartışmalar yapmak için başkalarıyla bir araya gelmekte özgürdür.

Konuşma ve ifade özgürlüğü çerçevesinde davranırken bile Avustralya yasalarına her zaman uyulmalıdır. Ayrıca başkalarının konuşma ve ifade özgürlüklerine de saygı duymak zorundayız.

Örgütlenme özgürlüğü

Örgütlenme özgürlüğü, ortak hedeflere ulaşmak için dernek kurma ve bunlara katılma hakkıdır. Örneğin, insanlar Avustralya'da siyasi bir parti, sendika, dini, kültürel ya da sosyal gruplar gibi her türlü yasal kuruluşa katılmada özgürdür. İnsanlar katılmamayı da tercih edebilir ve bu tercihlerinde onlara baskı yapılamaz.

Avustralyalılar hükümetin bir uygulamasına ya da bir kuruluşa karşı protestoda bulunmak için biraraya gelebilirler. Bununla birlikte, Avustralya yasalarına her zaman uyulmalıdır. Yani bu tür toplanmalar barışçıl olmalı ve hiç kimseyi incitmeden ya da mülke zarar vermeden yapılmalıdır.

Din özgürlüğü

Avustralya Musevilik-Hristiyanlık kültür mirası olan bir ülkedir ve birçok Avustralyalı kendini Hristiyan olarak tanımlamaktadır ama Avustralya'da tüm büyük dinlerin mensupları vardır. Avustralya'da Paskalya Cuması (Good Friday), Paskalya Pazarı (Easter Sunday) ve Noel Günü (Christmas Day) gibi Hristiyanlık dininin özel günleri resmi tatildir.

Din ve inançları ne olursa olsun hükümet ve yasalar tüm vatandaşlara eşit davranır. Avustralya'da hükümet laikdir, yani faaliyetini kiliselerden ve diğer dini kurumlardan ayrı olarak yürütür. Avustralya'da kişiler seçtikleri dinin gereklerini yerine getirmede özgürdür. Bir dini bağlı olmamayı da tercih edebilirler.

Her zaman, hatta dininin gerekliliklerini yerine getirirken Avustralya yasalarına uyulmalıdır. Bir Avustralya yasasıyla dini bir uygulama çeliştiğinde Avustralya yasası uygulanır.

Eşitliklerimiz

Avustralya’da bir kişiye cinsiyeti, ırkı, engel durumu ya da yaşı nedeniyle başkalarına göre farklı davranılmamasını sağlayan bazı yasalar vardır.

Cinsiyet eşitliği

Avustralya’da kadın ve erkek eşit haklara sahiptir. Cinsiyeti nedeniyle bir kişiye karşı ayrımcı davranılması yasalara aykırıdır.

Fırsat eşitliği ve ‘adil muamele’

Avustralyalılar toplumumuzda fırsat eşitliğine değer verir ve buna genellikle ‘adil muamele’ adı verilir. Yani bir kişinin yaşamında elde ettikleri zenginliği veya geçmişinden ziyade yetenekleri, çalışması ve çabalarının sonucu olmalıdır. Bunun amacı Avustralya toplumunda resmi sınıf ayrımlarının olmamasını sağlamaktır.

Avustralya vatandaşlığının sorumluluk ve ayrıcalıkları

Avustralya vatandaşı olduğunuzda yeni sorumluluklarınız ve ayrıcalıklarınız olacaktır.

Sorumluluklar—Avustralya’ya verecekleriniz

Avustralya vatandaşı olarak aşağıda belirtilenleri yapmak zorundasınız:

- Avustralya yasalarına uymalısınız
- federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve referandumlarda oy kullanmalısınız
- gerektiğinde Avustralya’yı savunmalısınız
- çağırıldığınızda jüride görev almalısınız

Ayrıcalıklar—Avustralya’nın size verecekleri

Avustralya vatandaşı olarak aşağıdakileri yapabilirsiniz:

- federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve referandumlarda oy kullanabilirsiniz
- yurt dışında doğan çocuklarınızın Avustralya vatandaşı olmaları için başvurabilirsiniz
- Avustralya Kamu Sektöründe ya da Avustralya Silahlı Kuvvetleri’nde çalışmak için başvurabilirsiniz
- parlamento’ya seçilmek için aday olabilirsiniz
- Avustralya pasaportu almak için başvurabilir ve Avustralya’ya serbestçe birden fazla giriş yapabilirsiniz
- yurt dışındayken Avustralya diplomatik temsilciliklerinden yardım isteyebilirsiniz

Sorumluluklar

Avustralya yasalarına uymak

Hükümet temsilcilerimiz düzenli, özgür ve güvenli bir toplum sağlamak, sürdürmek ve haklarımızı korumak için yasalar yapmaktadır. Tüm Avustralya vatandaşları ve Avustralya'daki diğer insanlar Avustralya yasalarına uymak zorundadır.

Avustralya'daki bazı önemli yasalara ilişkin ayrıntılı bilgi *'Avustralya'da hükümet ve yasalar' başlıklı 3. Bölüm'de* yer almaktadır.

Federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve referandumlarda oy kullanma

Oy kullanmak 18 yaş ve üstü tüm Avustralya vatandaşlarının önemli bir sorumluluğu, hakkı ve ayrıcalığıdır.

18 yaş ve üstü Avustralya vatandaşlarının federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve Avustralya anayasasının değiştirmek için referandumlarda oy kullanma sorumluluğu vardır. Böylece, Avustralya vatandaşları Avustralya'nın nasıl yönetileceği hakkında söz sahibi olur ve geleceğine katkıda bulunur.

Federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde oy kullanmak zorunludur. Bazı eyaletlerde yerel hükümet (belediye) seçimlerinde oy kullanmak zorunlu olmayabilir.

Avustralya Anayasası hakkında daha fazla bilgi *'Avustralya'da hükümet ve yasalar' başlıklı 3. Bölüm'de* yer almaktadır.

Gerektiğinde Avustralya'yı savunmak

Avustralya Silahlı Kuvvetleri'nde görev almak gönüllülük esasına dayanmaktadır. Ancak, gerekli olduğunda, Avustralya vatandaşları Avustralya'yı savunmakla sorumludur. Gerektiğinde tüm Avustralyalıların ülkeyi ve yaşam biçimini savunmak için bir araya gelmeyi taahhüt etmesi hayati önemdedir.

Çağırıldığında bir jüride görev almak

18 yaş ve üstü Avustralya vatandaşları talep edildiğinde jüride görev almakla yükümlüdür. Bir jüri, bir davada kanıtları dinleyen ve sanığın suçlu olup olmadığına karar veren sıradan Avustralyalılardan oluşmuş bir gruptur.

Seçmen kütüğünde kaydı olan Avustralya vatandaşları jüride görev yapmak için çağrılabilir. Jüri görevi, mahkeme sisteminin şeffaf ve adil olmasına yardımcı olmaktadır.

Ayrıcalıklar

Avustralya Kamu Sektöründe ya da Avustralya Silahlı Kuvvetleri'nde çalışmak için başvurma Avustralya vatandaşlığının bir ayrıcalığı da Avustralya Kamu Sektöründe işe başvurmak ve Avustralya Hükümeti için, örneğin Services Australia ya da Avustralya Vergi Dairesinde (ATO) çalışmaktır.

Avustralya vatandaşları Avustralya Silahlı Kuvvetleri'ne (Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri) iş için başvurma hakkına da sahiptirler.

Parlamentoya seçilmek için aday olma

Çifte vatandaşlığı bulunmayan 18 yaş ve üstü Avustralya vatandaşları federal, eyalet ya da bölge düzeyinde parlamentoya seçilmek için aday olabilirler. Avustralya parlamentosunda görev yapmak bir onur ve ciddi bir sorumluluktur.

Avustralya pasaportu almak için başvurma ve Avustralya'ya serbestçe tekrar giriş yapma

Avustralya vatandaşı olduğunuzda, Avustralya'da özgürce yaşama hakkına sahip olursunuz. Avustralya pasaportu başvurusu yapma ayrıcalığına da sahipsiniz. Avustralya vatandaşı olarak yurt dışına seyahat ettiğinizde vize gereksizsiniz Avustralya'ya dönmekte özgürsünüz.

Yurtdışında olduğunuzda Avustralya diplomatik temsilciliklerinden yardım alma

Birçok ülkede Avustralya'nın elçilikleri, yüksek komiserlikleri ya da konsoloslukları bulunmaktadır. Yurt dışındayken ihtiyaç duyduğunuzda Avustralya hükümeti yetkililerinden yardım talep edebilirsiniz. Buna sivil kargaşa ve doğal felaketler gibi acil durumlar da dahildir.

Avustralya yetkilileri acil durumda pasaport çıkartma ve kaza, ağır hastalık ya da ölüm hallerinde tavsiye ve destek hizmeti sağlama konularında da yurt dışındaki Avustralya vatandaşlarına yardım edebilir.

Başka bir ülkede bulunduğunuzda o ülkenin yasalarına uymak zorundasınız.

Yurt dışında doğan çocukların Avustralya vatandaşı olmaları için başvurma

Yurt dışında, yurt dışında doğan çocuklarınızın soy bağı yoluyla Avustralya vatandaşı olmaları için başvurabilirsiniz.

Avustralya toplumuna katılım

Avustralya tüm vatandaşlarını topluma aktif şekilde katılmaya özendirilmektedir. Aktif vatandaşlar Avustralya'nın geleceğini şekillendirme sorumluluğunu ve ayrıcalığını üstlenirler. Örneğin, mahalle ve yerel toplum kuruluşlarına katılabilir, sosyal ve toplum çalışmaları için gönüllü olabilir, bir sanat veya kültür organizasyona katılabilir ve aktif siyasete girebilirsiniz.

Vergi ödemek Avustralya toplumuna doğrudan katkı sağlamanızın bir başka önemli yoludur ve yasal olarak gereklidir. Vergi ister çalıştığınız işten, ister sahibi olduğunuz bir işletmeden ya da yaptığınız yatırımlardan olsun kazancınızın üzerinden ATO tarafından tahsil edilir. Birçok mal ve hizmete uygulanan vergiler de vardır. ATO, tüm vatandaşların, doğru miktarda vergi ödemeleri için vergi hak ve yükümlülüklerinden haberdar olmalarını sağlamaya çalışmaktadır.

Avustralyalıların yararlandıkları hizmetlerden birçoğu vergiler sayesinde gerçekleşmektedir. Vergilerden elde edilen gelir hükümet tarafından fonlanan sağlık ve eğitim ile savunma, kara ve demiryolları ile sosyal güvenliği kapsayan hizmetlere harcanmaktadır.

Çalışarak ve vergi ödeyerek hükümetin, Avustralya toplumuna bu önemli hizmetleri sağlamasına katkıda bulunursunuz. Eyalet ve bölge hükümetleri ile belediyeler de verdikleri hizmetlerin masraflarını karşılamak amacıyla vergi toplamaktadır. Bu hizmetler, Avustralya'nın bugünkü gibi barışçıl ve gönençli bir ülke olmasında yardımcı olmaktadır.

3. BÖLÜM

Avustralya'da hükümet ve yasalar

Avustralya'da hükümet ve yasalar

Vatandaşlık töreninde Avustralya'nın yasalarını destekleme ve onlara uyma sözü vermiş olursunuz. Avustralya yönetim sistemi parlamenter demokrasidir. Bu yönetim sistemini, parlamenter demokrasimizde yasaların nasıl yapıldığını ve bu yasaların nasıl uygulandığını anlamanız önemlidir. Bir vatandaş olarak ülkenin yönetiminde nasıl söz sahibi olacağınızı anlamanız da önemlidir.

Görüşlerimi nasıl dile getirebilirim?

Oy kullanma

2. Bölümde ana hatları belirtildiği üzere, Avustralya'da 18 yaş ve üstü vatandaşlar federal, eyalet ve bölge seçimlerde ve anayasa değişikliği referandumlarında oy kullanmak için seçmen kütüğüne kaydolmalıdır.

Avustralya parlamenter demokrasisinde vatandaşlar, kendilerini parlamentoda temsil etmesi için birisine oy vererek Avustralya'nın nasıl yönetildiğine dair söz sahibi olurlar. Seçmen kütüğüne doğru bir şekilde kayıt yaptırmamanız durumunda, seçimlerde oy kullanamazsınız.

Avustralya seçimlerinde ve anayasa değişikliği ile ilgili referandumlarda oy kullanmak zorunludur.

Avustralya Seçim Kurulu (AEC) federal seçimler ile referandumları yapmak ve federal seçmen kütüğünü yönetmekten sorumlu federal kurumdur. AEC hükümetten bağımsızdır. Siyasi partiler ya da hükümet üyeleri AEC'nin kararlarını etkileyemez.

Avustralya'da oylar gizli kullanıldığından istediğiniz adayı güvenli ve özgür şekilde seçebilirsiniz. Siz söylemeyi istemedikçe kimin kime oy verdiğinin bilinmesine izin verilmez. Bir seçimde oy kullanmazsanız ve geçerli bir gerekçenizin yoksa para cezası ödemek zorunda kalabilirsiniz. Oy kullanma zorunluluğu insanların ülkeyi kimin yöneteceği ve parlamentoda kendilerini kimin temsil edeceği konularında söz sahibi olmalarını sağlamanın bir yoludur.

Sorunları temsilcileriniz aracılığıyla gündeme getirme

Avustralya vatandaşları, hükümet politikalarıyla ilgili kaygılarını dile getirmek için seçilmiş temsilcilerine başvurabilirler. Bu şekilde tüm Avustralyalılar yasaların ve hükümet politikalarının oluşturulmasında söz sahibi olabilirler. Bir vatandaş bir yasanın değişmesi gerektiğini seçtiği temsilcisine söylerse seçilen temsilci bu öneriyi dikkate almalıdır.

Yönetim sistemimizi nasıl oluşturduk?

Federasyon

İngiliz yerleşiminden sonra ve 1901 yılından önce Avustralya altı ayrı özerk İngiliz kolonisinden oluşmaktaydı.

Her bir koloninin kendi anayasası ve savunma, göç, posta sistemi, ticaret ve ulaşım ile ilgili kendi yasaları vardı. Ne var ki, bu durum koloniler arasında zorluklara sebep oldu. Örneğin, koloniler arasında ticaret ve ulaşım pahalı ve yavaştı ve sınırların ötesinde yasaların uygulanması zordu. Ayrı koloniler ayrıca zayıf savunma sistemlerine sahipti.

Sonuç olarak, halk kolonilerin birleşerek tek bir ulus oluşturmalarını istedi. En önemlisi Avustralya'nın ulusal kimliği oluşmaya başlamıştı. Spor takımları Avustralya'yı uluslararası düzeyde temsil etmekte ve popüler şarkılarda, şiirlerde, hikayelerde ve sanat alanında bir Avustralya kültürü geliştirmekteydi.

Uluslu birleştirmek zor bir görevdi, ancak zaman içinde tek bir Avustralya ulusu olma ideali gerçek oldu. 1 Ocak 1901 tarihinde koloniler birleşerek, 'Commonwealth of Australia' adı altında eyaletler federasyonuna dönüştü.

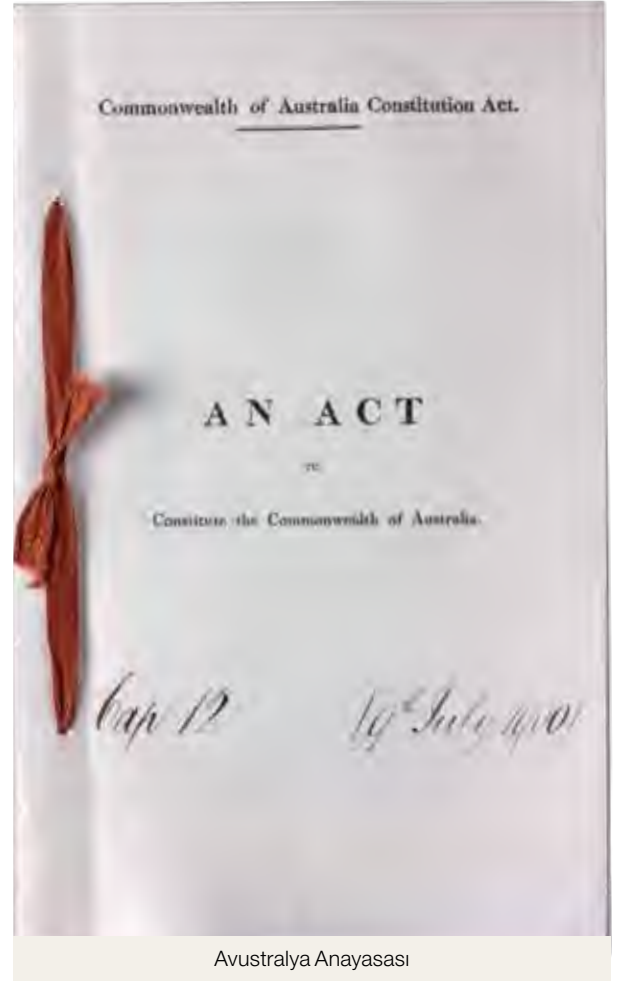
Avustralya Anayasası

1900 Federal Avustralya Anayasası (*Commonwealth of Australia Constitution Act 1900*), Avustralya hükümetinin temel kurallarının belirlendiği yasal bir belgedir. Avustralya Anayasası ilk başta 1900 tarihli Britanya Parlamento Yasası kapsamında çıkarılmıştır. Avustralya Anayasası 1 Ocak 1901'de yürürlüğe girdiğinde Avustralya kolonileri, 'Commonwealth of Australia' adı altında bağımsız tek bir ulus haline gelmiştir.

Avustralya Anayasası kapsamında Temsilciler Meclisi ve Senato'dan oluşan Avustralya Federal Parlamentosu oluşturulmuştur. Yine Anayasası kapsamında yasaların uygulama ve yorumlama konusunda nihai yetkiye sahip Avustralya Yüksek Mahkemesi kuruldu.

Yüzde 90'dan fazla Avustralyalı seçmenin Aborijin halkının nüfus sayımlarında sayılmasına 'Evet' oyu verdiği 1967 referandumunda olduğu gibi Avustralya halkı Avustralya Anayasasını referandum yoluyla değiştirebilir.

Bir referandum sonucu Avustralya Anayasası'nın değiştirilebilmesi için 'çifte çoğunluk' gereklidir. Yani, hem eyaletlerin çoğundaki seçmenlerin hem de Avustralya genelindeki seçmenlerin çoğunluğu değişiklik lehinde oy kullanmalıdır.

Avustralya Anayasası

Hükümetin yetkisi nasıl denetlenmektedir?

Avustralya Anayasası, bir kişinin veya bir grubun tüm gücü elinde bulundurmasını engellemek için hükümetin güçlerini yasama (Parlamento), yürütme (örneğin Başbakan ve Bakanlar Kurulu) ve yargı yetkileri (yargıçlar) arasında böler.

Yasama yetkisi

Yasama yetkisi yasa yapma yetkisidir. Avustralya'da yasa yapma ve değiştirme yetkisi parlamentoya aittir. Parlamento Avustralya halkı tarafından seçilen temsilcilerden oluşur.

Yürütme yetkisi

Yürütme yetkisi yasaları uygulama yetkisidir. Yürütme, Başbakanı, Avustralya hükümeti bakanlarını ve Genel Valiyi kapsamaktadır.

Yargı yetkisi

Hakimler (yargıçlar) yasaları yorumlama ve uygulama yetkisine sahiptir. Mahkemeler ve hakimler parlamento ve hükümetten bağımsızdır.

Bu yetkiler Avustralya Anayasası'nda yazılıdır.

Avustralya'nın Devlet Başkanı kimdir?

Avustralya'nın Devlet Başkanı Avustralya Kralı Majesteleri Kral 3. Charles'tır.

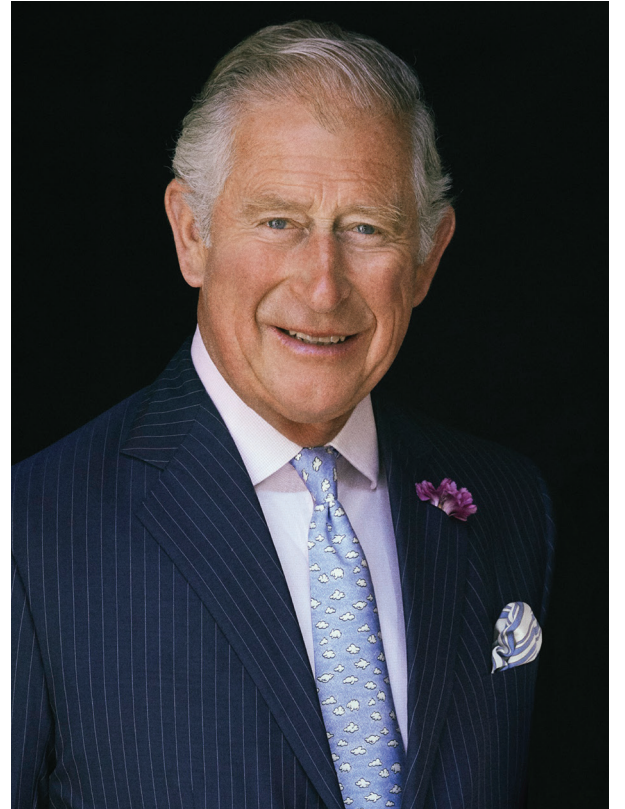
Avustralya Kralı, Avustralya Başbakanı'nın önerisi ile Genel Vali'yi Avustralya'daki temsilcisi olarak atamaktadır. Genel Vali tüm politik partilerden bağımsız olarak hareket eder. Kralın hükümetin günlük işleyişinde bir rolü yoktur.

Her eyalette Kralı temsil eden ve Genel Vali ile benzer görevi üstlenen birer vali bulunmaktadır.

Anayasal monarşi (Meşrutiyet)

Avustralya bir anayasal monarşidir, yani Kral Avustralya'nın devlet başkanıdır ama Anayasa doğrultusunda hareket etmelidir. Kral Avustralya'da yaşamadığından yetkileri Avustralya'daki Genel Vali tarafından temsil edilir.

Avustralya parlamenter demokrasisi sistemi, Avustralya'ya özgü şekilde birleştirilmiş İngiliz ve Kuzey Amerika geleneklerini yansıtır. Avustralya sisteminde Avustralya Hükümeti'nin başkanı Başbakandır.

Majesteleri 3. Charles

Genel Vali'nin rolü

Genel Vali hükümetin bir parçası değildir ve tarafsız kalmalıdır.

Genel Valinin rolü şunları içerir:

- Avustralya Parlamentosu'ndan geçen tüm Yasa Tasarılarını imzalamak (bu işlem Kraliyet Onayı olarak adlandırılır)
- törensel görevleri yerine getirmek
- Avustralya Hükümeti'nin ve bakanlarının, federal hakimlerin ve diğer görevlilerin atamalarını onaylamak
- federal seçim sürecini başlatmak
- Avustralya Savunma Kuvvetleri Komutanı olarak görev yapmak.

Genel Vali ayrıca sadece belirli durumlarda kullanılabilen 'özel yetkiler' olarak bilinen özel erklere de sahiptir.

Avustralya'nın bazı liderleri kimlerdir?

Devlet Başkanı

Avustralya Kralı

Genel Vali

Avustralya Devlet Başkanı'nın Temsilcisi

Vali

Devlet Başkanı'nın her bir Avustralya eyaletindeki temsilcisi

Başbakan

Avustralya Hükümeti'nin lideri

Eyalet Başbakanı

Eyalet hükümetinin lideri

Bölge Başbakanı (Chief Minister)

Bölge hükümetinin lideri

Hükümet bakanı

Hükümet lideri tarafından seçilen ve hükümetin bir alanından sorumlu olan bir milletvekili

Milletvekili (MP)

Avustralya Parlamentosu ya da bir eyalet parlamentosunda halkın seçilmiş temsilcisi.

Senatör

Avustralya Federal Parlamentosu'nda bir eyalet ya da bölgeden seçilmiş temsilci.

Belediyeye da Belde Başkanı

Bir yerel hükümetin lideri

BelediyeMeclisi Üyesi

Belediye Meclisi'nin seçilmiş üyesi

Avustralya nasıl yönetilmektedir?

Avustralya Hükümeti

Avustralya Hükümeti ayrıca Federal Hükümet ya da Commonwealth Hükümeti olarak da adlandırılmaktadır. Hükümet, iki meclise sahip Avustralya Parlamentosu üyelerinden oluşur:

- Temsilciler Meclisi
- Senato.

Avustralya vatandaşları Federal seçimlerde her iki Meclisin temsilcilerini seçer.

Temsilciler Meclisi

Temsilciler Meclisi, Avustralya Parlamentosu'ndaki meclislerden biridir. Temsilciler Meclisinin diğer isimleri Alt Meclis (Lower House) ve Halk Meclisidir (People's House).

Avustralya federal seçim bölgelerine ayrılmıştır. Parlamento üyeleri (milletvekilleri) seçim bölgelerindeki insanları temsil ederler.

Her eyalet ve bölgenin Milletvekili sayısı o eyalet ya da bölgenin nüfusu esas alınarak belirlenmektedir. Temsilciler Meclisine toplamda 150'den fazla üye seçilir.

Parlamento üyeleri ve senatörler, Avustralya Parlamentosu'nda yeni yasa teklifleri tartışır. Temsilciler Meclisi'nin rolü yeni yasa tasarılarını ya da yasa değişikliği tekliflerini değerlendirmek, görüşmek ve oylamaktır ve ulusal öneme sahip konuları tartışmaktır.

Temsilciler Meclisi

Senato

Senato, Avustralya Parlamentosu'nun diğer Meclis'idir. Senato bazen Üst Meclis (Upper House), İnceleme Meclisi (House of Review) ya da Eyaletler Meclisi (States' House) olarak adlandırılmaktadır. Her eyaletin seçmenleri Senato'da kendilerini temsil edecek senatörleri de seçerler. Eyaletler Senato'da büyüklüklerine ve nüfuslarına bakılmaksızın eşit olarak temsil edilmektedir. Toplam 76 senatör vardır. Her bir eyalet 12 senatör, Avustralya Başkent Bölgesi ile Kuzey Bölgesi ise ikişer senatör seçer.

Senatörlerin ayrıca yeni yasa tasarılarını ya da yasa değişikliği tekliflerini değerlendirir, görüşür ve oylar ve ulusal öneme sahip konuları tartışır.

Senato

Eyalet ve bölge hükümetleri

Avustralya'da altı eyalet ve iki ana kara bölgesi bulunmaktadır. Her bir eyaletin kendi parlamentosu ve anayasası vardır. Eyalet ve bölge hükümetleri kendi başkentlerinde bulunmaktadır. Bir Eyalet hükümetinin lideri eyalet Başbakanı; bölge hükümetinin lideri ise Bölge Başbakanı'dır (Chief Minister).

Eyalet hükümetleri Avustralya Hükümeti ile benzer şekilde faaliyet yürütmektedir. Her eyalette bir Vali Avustralya Kralını temsil etmektedir. Kuzey Bölgesinde Genel Vali tarafından bir Yönetici (Administrator) atanmaktadır. Bu Yönetici, Eyalet Valisi ile benzer rol ve sorumluluklara sahiptir.

Eyaletlerin Anayasayla tanınan hakları vardır, ancak bölgelerin yoktur. Eyaletler kendi yasalarını geçirebilir; kendi kendini yöneten bölge yasaları ise Avustralya Hükümeti tarafından her an değiştirilebilir veya iptal edilebilir.

Avustralya vatandaşları eyalet ve bölge seçimlerinde kendi bölgelerine temsilci seçmek için oy kullanmaktadır. Bu temsilciler ilgili eyalet ya da bölge parlamento üyeleri olur.

Yerel hükümet

Eyaletler ve Kuzey Bölgesi şehir, kasaba, kent ya da belde statüsünde olabilen yerel hükümet bölgelerine ayrılmıştır. Her bölgenin kendi belediyesi vardır. Belediyeler yerel toplumlarına hizmet planlama ve sunmadan sorumludur. Tüm yerel yönetim bölgelerindeki vatandaşlar kendi belediye meclisi üyelerini seçmek için oy kullanmaktadır.

Üç hükümet düzeyinde neler yapılmaktadır?

Hükümetin üç seviyesi arasındaki temel fark, bazı sorumlulukların üst üste gelmesine rağmen, genellikle her hükümet seviyesinin farklı hizmetler sunmasıdır.

Avustralya (Federal) Hükümeti aşağıda belirtilen alanlardan sorumludur:

vergileendirme
ulusal ekonomi yönetimi
göçmenlik ve vatandaşlık
istihdam yardımı
posta hizmetleri ve iletişim ağı
sosyal güvenlik (emekli maaşları ve aile destek ödenekleri)
savunma
ticaret ve alım-satım
havaalanları ve hava güvenliği
dışişleri (diğer ülkelerle ilişkiler).

Eyalet ve bölge hükümetleri öncelikli olarak aşağıda belirtilen alanlardan sorumludur:

hastaneler ve sağlık hizmetleri
okullar
kara ve demiryolları
ormancılık
polis ve ambulans hizmetleri
toplu taşıma.

Yerel hükümetler (belediyeler) aşağıda belirtilen alanlardan sorumludur:

sokak işaretleri, trafik kontrolleri
yerel yollar, kaldırımlar, köprüler
kanalizasyonlar
parklar, oyun alanları, yüzme havuzları, spor sahaları
kamp alanları ve karavan parklar
gıda ve et denetimi
gürültü ve hayvan kontrolü
çöp toplama
yerel kütüphaneler, belediye salonları ve toplum merkezleri
belli çocuk bakımı ve yaşlı bakımı konuları
inşaat ruhsatları
sosyal planlama
yerel çevresel sorunlar.

Avustralya'nın yönetim sisteminde siyasi partilerin rolü nedir?

Siyasi parti, bir ülkenin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin benzer fikirleri paylaşan kişilerin oluşturduğu bir gruptur. Bu kişiler partinin fikirlerini yasalar haline dönüştürmek için birlikte çalışırlar. Avustralya'daki başlıca siyasi partiler Avustralya Liberal Partisi (Liberal Party of Australia), Avustralya İşçi Partisi (Australian Labor Party), Ulusal Parti (Nationals) ve Avustralya Yeşiller Partisi'dir (Australian Greens).

Parlamentoların çoğu siyasi partilere üyedir. Bazıları ise herhangi bir partiye bağlı değildir ve 'bağımsız' olarak adlandırılırlar.

Avustralya'da insanlar siyasi bir partiye katılma konusunda özgürdür.

Avustralya Hükümeti nasıl kurulmaktadır?

Bir federal seçimden sonra Avustralya Hükümeti genellikle Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu sağlayan parti ya da koalisyon partileri tarafından kurulur. En fazla oyu alan partinin başkanı Avustralya Hükümeti'nin başı yani Başbakan olmaktadır.

Bir federal seçimden sonra Temsilciler Meclisi'ndeki en çok üyesi olan ikinci en büyük parti ya da koalisyon partileri Muhalefeti oluşturur. Bu partinin lideri Muhalefet lideri olur.

Başbakan Avustralya Hükümeti bakanı olacak kişileri Temsilciler Meclisi ya da Senato'dan teklif eder. Genel Vali Başbakanın ve bakanların atanmasını onaylar.

Hükümet bakanları hükümetin istihdam, Yerli Halklarla İlişkiler ya da Hazine gibi önemli çalışma alanlarından (portföy olarak adlandırılır) sorumlu kişilerdir. En önemli çalışma alanlarından sorumlu bakanlar, Avustralya Hükümeti'nin ana karar organı olan Kabineyi oluşturmaktadır.

Yasalar nasıl yapılmaktadır?

Avustralya Parlamentosu üyesi yeni bir yasa ya da yasa değişikliği önerisinde bulunursa buna 'Yasa Teklifi' adı verilir.

Temsilciler Meclisi ve Senato Yasa Teklifini değerlendirir, tartışır ve kabul edip etmeme konusunda oy kullanır.

Yasa Teklifi, Parlamentonun her iki Meclisinde de üyelerin çoğunluğu tarafından kabul edilirse Genel Vali'ye gönderilir.

Bir yasa teklifi Genel Vali tarafından imzalandığında yasaya dönüşür. Bu, 'Kraliyet Onayı' olarak adlandırılmaktadır.

Eyalet ve bölge parlamentoları kendi yasalarını benzer şekilde yaparlar.

Yasalar nasıl yürütülür?

Mahkemeler

Avustralya'daki mahkemeler bağımsızdır. Bir kişinin yasayı ihlal edip etmediğine ve verilecek cezaya mahkemeler karar vermektedir. Mahkemeler kararlarını yalnızca ellerindeki delillere dayanarak verirler.

Hakimler ve sulh hakimleri

Hakim ya da sulh hakimi mahkemedeki en üst düzey yetkili görevlidir. Bu kişiler bağımsız olup, hiç kimse onlara nasıl karar verecekleri konusunda telkinde bulunamaz.

Hakim ve sulh hakimleri hükümet tarafından atanmaktadır. Ancak, hükümet, hakimlerin kararları ile uyuşmadığında onları görevden alamaz.

Jüriler

Avustralya mahkeme sisteminde kişiler mahkeme tarafından suçlu bulunana kadar suçsuz kabul edilir. Mahkemede herkes bir avukat tarafından temsil edilme hakkına sahiptir.

Mahkeme, bir kişinin yasayı ihlal edip etmediğine karar verme sürecinde bazı davalarda bir jüriden yararlanmaktadır. Jürinin görevi mahkemede bir kişinin masum mu suçlu mu olduğuna karar vermektir. Bir jüri, genel toplumdan rastgele seçilen sıradan Avustralya Vatandaşlarından oluşan bir gruptur. Hakim jüri üyelerine yasayı açıklar. Bir ceza davasında jürinin sanığı suçlu bulması halinde verilecek ceza için kararı hakim verir.

Polis

Polis toplumda huzur ve düzeni sağlamaktadır. Can ve mal güvenliğini korumak polisin görevidir. Polis hükümetten bağımsızdır. Polis, bir kişinin yasaları ihlal ettiğini düşünmesi halinde, kişiyi tutuklayıp mahkemeye sevk edebilir. Polis mahkemeye delil sunabilir ama bir kişinin suçlu olup olmadığına mahkeme karar verir.

Eyaletler ve Kuzey Bölgesi kendi polis gücüne sahiptir. Polis suç olaylarını eyalet ve bölge yasaları kapsamında ele almaktadır.

Avustralya'nın ayrıca Avustralya Federal Polisi (AFP) olarak adlandırılan ulusal polis gücü de vardır. AFP uyuşturucu ticareti, ulusal güvenliğe karşı işlenen suçlar ve çevre suçları gibi federal yasalar kapsamına giren suçları soruşturur. AFT Avustralya Başkent Bölgesi'ndeki genel polis görevlerinden de sorumludur.

Avustralya'da polis ve toplum iyi ilişki içindedir. Bir suç olayını bildirebilir ve yerel polisten yardım talep edebilirsiniz.

Avustralya'da bir polis memuruna rüşvet vermek ciddi bir suçtur. Bir polis memuruna rüşvet teklif etmek de suçtur.

Avustralya'da cezai suçlar

Avustralya yasaları hakkında bilgi sahibi olmanız önemlidir. Eğer bilmediğiniz bir Avustralya yasasını çiğnerseniz yasayı bilmemek mazeret olmadığından suçlanabilirsiniz.

En ağır suçlardan bazıları şunlardır: cinayet, saldırı, cinsel saldırı, kişiye ya da mülke şiddet uygulama, silahlı soygun ya da hırsızlık, çocuklarla ya da yasal rıza yaşının altında olan gençlerle cinsel ilişki kurma, tehlikeli şekilde motorlu araç kullanma, yasa dışı uyuşturucu bulundurma ve dolandırıcılık.

Herkesin ailesi, arkadaşları ve sevdikleriyle olumlu ve güvenli ilişkiler sürdürme hakkı vardır. Diğer ülkelerde olduğu gibi bir kişiye şiddet uygulamak Avustralya'da da yasak olup, çok ağır bir suç oluşturmaktadır. Buna ev içi ya da aile içi şiddet olarak bilinen evde ve evlilik içinde uygulanan şiddet dahildir. Ev içi ve aile içi şiddet, bir partnerin korkmasına sebep olarak veya güvenliğini tehdit ederek kontrol etmeyi amaçlayan davranışları veya tehditleri içerir. Ev içi ve aile içi şiddet bir aile ferdine vurmayı, onu aile ve arkadaşlarından izole etmeyi veya çocukları ya da evcil hayvanları tehdit etmeyi içerebilir. Ev içi ve aile içi şiddet kabul edilmez ve yasalara aykırıdır.

Bu suçları işleyen bir kişi, ister erkek ister kadın olsun, hapse girebilir. Hiç kimse kendisine kötü davranılmasını ya da zarar verilmesini kabul etmemelidir.

Siz ya da tanıdığınız birisi tehlikedeyse polisi aramalısınız. Daha fazla bilgiyi www.respect.gov.au ve www.1800respect.org.au adreslerinde bulabilirsiniz

Trafik suçları

Yol ve trafik kuralları eyalet ve bölge hükümetleri tarafından denetlenmektedir. Trafik yasalarını çiğneyenler para ya da hapis cezasına çarptırılabilir. Avustralya'da araç kullanmak için yerel sürücü belgesi edinmek ve aracınızı kayıt ettirmek zorundasınız.

Arabada yolculuk yapan herkesin bir emniyet kemeri takması zorunludur. Bebekler onaylı bebek koltuğunda oturtulmalıdır. Trafik yasaları çok katıdır. Uyuşturucu aldıktan sonra veya kanda alkol sınırı aşıldığında araba kullanmak yasalara aykırıdır. Araç kullanırken elle tutulan cep telefonu kullanmak da yasalara aykırıdır.

4. BÖLÜM

Avustralya değerleri

Avustralya değerleri

Özgürlük, saygı, adalet ve fırsat eşitliğine dayanan Avustralya değerleri halkımızın yaşamak için güvenli, müreffeh ve barışıl bir ortam olarak kalmasının temelini oluşturur.

Değerlerimiz ölkemizi tanımlayıp şekillendirmekte olup, pek çok kişinin Avustralya vatandaşı olma isteğinin nedenini oluştururlar.

Avustralya vatandaşlığı günlük yaşamınızda ve kendi toplumunuzda bu değerleri sonuna kadar yaşamanızla ilgilidir. Bu nedenle, tüm Avustralya halkından saygı duyup paylaşması ve koruması beklenen bu değerleri kavramanız çok önemlidir.

Değerlerimiz

Hukukun üstünlüğüne bağlılık

Tüm Avustralyalılar yasalarımızın ve hukuk sistemlerimizin koruması altındadır. Avustralyalılar barışıl ve düzenli bir toplum yaşamının sürdürülmesinde yasaların öneminin bilincindedir.

Hukukun Üstünlüğü kuralına göre tüm Avustralyalılar yasalar karşısında eşittir ve hiç kimse ya da grup hukukun üstünde değildir. Avustralya'da herkes yasalara uymalı ve hiçbir zaman ihlal etmemelidir; aksi takdirde, cezalarla karşılaşabilirsiniz. Sizi kimse izlemiyor olsa bile yasalara uymalısınız.

Avustralya yasaları Avustralya'daki herkes için geçerlidir. Yani geçmişinizden veya kültürünüzden bağımsız olarak Avustralya yasalarına uymalısınız.

Parlamente demokrasi

Avustralya yönetim sistemi parlamente demokrasidir. Kanunlarımız halk tarafından seçilen parlamenteolar tarafından belirlenir. Yani Avustralya vatandaşları ölkenin yönetilme şekline müdahil olurlar. Avustralya vatandaşları, kendilerini parlamenteoda temsil edecek kişilere oy verdiklerinden hükümetin gücü Avustralya halkından gelmektedir.

Avustralya'da oy kullanmak zorunludur. Bu zorunluluk seçimlere katılmanın önemini göstermektedir.

İfade özgürlüğü

Avustralya'da yaşayan insanlar fikirlerini yasaya uygun olduğu sürece özgürce ifade edebilmelidir. Avustralya'da insanlar kamuya açık ya da özel alanlarda sosyal ya da siyasi tartışmalar yapmak için başkalarıyla bir araya gelmekte özgürdür. İnsanlar istedikleri konuda düşündüklerini söyleme ve yazmada ve fikirlerini başkalarıyla tartışmada da özgürdür. Yazılı basın, televizyon ve radyo kuruluşları da aynı özgürlüklere sahiptir.

Avustralyalıların hükümetin eylemlerini barışçıl şekilde protesto etmelerine izin verilir çünkü barışçıl halk protestosu demokrasinin temel bir parçasıdır.

Avustralya değerlerine ve yasalarına aykırı olduğu için başka bir kişiye veya bir grup insana yönelik şiddetin (örneğin kültürleri, etnik kökenleri, dinleri veya geçmişleri nedeniyle) teşvik edilmesi asla kabul edilemez. Birisine karşı asılsız suçlamalarda bulunmak veya birilerini yasaları ihlal etmeye özendirerek de yasalara aykırıdır. Söz konusu ifade yasalara uygun olduğu sürece başkalarının konuşma ve ifade özgürlüklerine de saygı duyulmalıdır.

Örgütlenme özgürlüğü

Avustralya'da, insanlar yasaya uygun olduğu sürece herhangi bir grubuna gönüllü olarak katılabilir veya gruptan ayrılabilirler. İnsanlar siyasi parti, sendika, dini, kültürel ya da sosyal gruplar gibi her türlü yasal kuruluşa katılmakta özgürdür. Bireyler bir örgüte katılmaya ya da örgütten ayrılmaya zorlanamaz.

Avustralyalılar hükümetin bir uygulamasını ya da bir kuruluşu protesto etme amaçları dahil başkalarıyla özgürce bir araya gelebilir. Ancak, tüm protestolar yasalar çerçevesinde olmalıdır. Yani bu protestolar barışçıl olmalı ve hiç kimseyi incitmeden ya da mülke zarar vermeden yapılmalıdır.

Din özgürlüğü

Avustralya'nın resmi bir ulusal dini yoktur ve Avustralya'da kişiler seçtikleri dinin gereklerini yerine getirmede özgürdür. Din ve inançları ne olursa olsun hükümet tüm vatandaşlarına eşit davranmak zorundadır. Ancak, dini uygulamalar Avustralya yasalarına aykırı olmamalıdır.

Dini yasaların Avustralya'da yasal statüsü yoktur. Avustralya yasalarına, dini yasalardan farklı olduğu alanlar da dahil olmak üzere Avustralya'daki herkes tarafından uyulmalıdır. Çok eşlilik (aynı zamanda birden fazla kişiyle evlenme) ve zorla evlendirme gibi bazı dini ya da kültürel uygulamalar da Avustralya yasalarına aykırıdır ve hapis dahil ağır yasal cezaları sonuç verebilir.

Dini hoşgörüsüzlük Avustralya toplumunda kabul edilemez. Avustralya yasalarına uydukları sürece herkese etnik kökenlerine veya dinlerine bakılmaksızın amaçlarına ve çıkarlarına ulaşmaları için fırsat eşitliği sağlanmalıdır.

Yasalar karşısında tüm insanların eşitliği

Avustralya toplumu cinsiyet, cinsel yönelim, yaş, engel durumu, din, ırk veya ulusal veya etnik kökene bakılmaksızın tüm insanların eşit haklarına değer verir. Avustralya'da bir kişiyi başkalarına göre farklı davranılmaktan koruyan bazı yasalar vardır.

Avustralya'da yasalar farklı geçmişlere sahip kişilere tercihli davranılmayacak ve ayrımcılık uygulanmayacak şekilde uygulanır. Mesela Budistler ve tüm diğer inançlara sahip insanlar Hristiyanlarla aynı muameleyi görür. Yasalarımıza göre iki erkek veya iki kadın arasındaki evlilik dahil olmak üzere iki kişi birbiriyle evlenebilir.

Kadınlar ve erkekler Avustralya'da eşit haklara sahiptir ve amaç ve menfaatlerini sürdürmeleri için kendilerine fırsat eşitliği sağlanmalıdır. Hem erkekler hem kadınlar eğitim ve istihdama eşit erişime sahiptir, seçimlerde oy kullanabilir, parlamentoya seçilebilir, Avustralya Silahlı Kuvvetleri'ne ve polis gücüne katılabilir ve mahkemelerde eşit muamele görür.

Cinsiyeti nedeniyle bir kişiye ayrımcılık yapmak yasalara aykırıdır. Avustralya'da, eğer daha iyi niteliklere ve becerilere sahipse bir kadının bir erkeğin önünde iş bulma hakkı vardır.

Erkek ve kadın her ikisi de evlilik ve din gibi kişisel konularda kendi bağımsız tercihlerini yapma hakkına sahiptir ve sindirme ya da şiddete karşı yasalarla korunmaktadır. Eşe ya da partnere karşı fiziksel şiddet Avustralya'da asla kabul edilemez ve ceza gerektiren bir suçtur.

Avustralya'da boşanmak yasaldır. Eşi evliliğe devam etmek istese bile bir koca ya da karı mahkemeye boşanma başvurusunda bulunabilir.

Fırsat eşitliği ve 'adil muamele'

Herkesin 'adil muamele'yi hak ettiğine ve insanların herhangi bir sınıf ayrımı ile sınırlandırılmaması gerektiğine inanıyoruz. Geçmişine bakılmaksızın herkese, hayatta başarıya ulaşmak için eşit fırsat tanınır ve herkesin eşit yasal haklara sahip olmasının sağlanması Avustralya toplumunda adaletin önemli bir yönüdür.

Bir kişinin yaşamda sağladığı başarılar çok çalışmasının ve becerilerinin bir sonucu olmalıdır. Yani bir kişi cinsiyeti, zenginliği ya da geçmişi değil beceri ve deneyimleri esas alınarak iş bulmalıdır.

Bir kuruluşun bir pozisyon için birisini işe alırken yasalar söz konusu iş için en iyi beceri ve deneyime sahip kişiyi seçmesini destekler.

Avustralya'ya göç yoluyla gelen birçok kişi iş dünyasında, mesleklerinde, sanatta, kamu sektöründe ve spor alanında çok çalışmaları ve girişimleri sayesinde lider olmuştur.

Karşılıklı saygı ve başkalarına hoşgörü

Avustralya'da, bireyler başkalarının özgürlüğü ve haysiyeti ile onların görüş ve tercihlerine saygı göstermelidir.

Birinin başka birisine şiddet uygulaması yasalara aykırıdır. Sözlü ve fiziksel taciz dahil her türlü şiddet yasa dışıdır. Avustralyalılar barışçıl fikir ayrılığına ve hepsinin ötesinde, şiddet ve tehdide uğramama ve bunlardan emin olma hakkına inanır.

Avustralya'da, oturduğunuz eyalet ya da yasaya bağlı olarak 16 veya 17 olan cinsel rıza yaşıyla ilgili çok katı yasalar vardır. Örneğin, Avustralya'da, 20 yaşındaki bir erkek 15 yaşındaki bir kızla cinsel ilişkiye giremez, çünkü bu tüm Avustralya eyaletlerinde ve bölgelerinde yasalara aykırıdır.

Avustralya'da polisin yasal eylemleri desteklenmelidir. Tüm Avustralyalılar yasalara uymayı taahhüt ettiklerinden polisin yasal taleplerine uymalısınız.

Avustralya karşılıklı saygı ve hoşgörü ilkelerine değer vermektedir. Yani sizinkinden farklı olsalar bile başkalarını dinlemeli ve düşünce ve görüşlerine saygı duymalısınız. İnsanlar, aynı fikirde olmadıklarını gördüklerinde birbirlerine hoşgörü olmalıdır.

Irkçılığın Avustralya'da yeri yoktur. Buna internette veya diğer yayınlarda ırkçı mahiyette saldırgan materyal oluşturmak ya da paylaşmak ve halka açık bir yerde ya da bir spor etkinliğinde ırkçı mahiyette taciz edici yorumlarda bulunmak dahildir.

Toplumumuz

Katkı sağlama

Vatandaşlık size ulusumuzun hayatına ve toplumumuza tam katılım olanağı vermektedir. Bu, bir Avustralya vatandaşı olarak sorumluluklarınızı yerine getirmeye hazır olduğunuzu ifade etmektedir. Avustralyalılar Avustralya'da yaşayan herkesten toplumumuza katılmasını ve halkımıza katkıda bulunmasını bekler. Herkes imkanı olduğu sürece kendini ve ailesini desteklemek için çaba göstermekle sorumludur.

İhtiyaç içinde olan kişilere şefkat gösterme

Avustralya 'dostluğa' değer verir. İhtiyaç olduğunda birbirimize yardım ederiz. Örneğin, yaşlı komşumuza yemek götürebilir, bir arkadaşımızı arabayla doktor randevusuna götürebilir ya da hasta, güçsüz ya da yalnız birisini ziyaret edebiliriz.

Bu dostluk ruhuyla Avustralya, birbirimize sahip çıkmak ve toplumu güçlendirmek için güçlü bir toplum hizmeti ve gönüllülük geleneğine sahiptir. Gönüllülük bilgi paylaşmak, yeni beceriler edinmek ve Avustralya toplumuna entegrasyonunuzu ve aidiyet duygunuzu artırmak için büyük bir fırsattır. Avustralya'da gönüllü olmanız için birçok fırsat vardır.

İngilizce ulusal dildir

Avustralya toplumu İngilizceye Avustralya'nın ulusal dili ve toplumun önemli bir birleştirici unsuru olarak değer vermektedir. Avustralya'da yaşayanlar İngilizce öğrenmek için çaba göstermelidir.

İngilizce konuşmayı öğrenmek önemlidir, çünkü eğitim görmeye, iş bulmaya ve topluma daha iyi entegre olmaya yardımcı olur. Ekonomik katılım ve sosyal uyum için elzemdir. Avustralya vatandaşlığına başvuranlar ana dilleri değilse İngilizceyi öğrenmek için makul çabayı mutlaka göstermelidir.

Toplumumuzu güvenli tutmaya yardımcı olma

Avustralya'da, her birimizin Avustralya toplumunu korumaya yardımcı olmaya yönelik sorumlulukları vardır. Örneğin, Avustralya'daki insanlar bir arkadaşının veya komşusunun ciddi bir suç planladığından şüpheleniyorsa bunu mümkün olan en kısa sürede Avustralya hükümeti yetkililerine bildirmelidir. Bu şekilde halkımızın güvenliğini korumaya yardımcı olabiliriz.

Benzer şekilde, Avustralya'daki birisi bir çocuğun istismara uğradığını görürse veya bu durumdan haberi olursa araştırması için bunu polise bildirmelidir.

İnternet üzerinden taciz Avustralya'da kabul edilmez. Bu bazen siber taciz olarak adlandırılır. Buna örnek olarak onay almadan cinsel içerikli fotoğraf ya da videoları çevrim içi paylaşmak, birisini internet üzerinden gizlice izlemek ya da birisi hakkında internette ırkçı mahiyette taciz edici yorumlarda bulunmak verilebilir. Siber tacizin birçok türü Avustralya'da yasa dışıdır.

Avustralya'ya sadakat

Vatandaşlık yemininde Avustralya vatandaşları Avustralya'ya ve halkına bağlı kalacağına dair söz verir. Avustralya vatandaşları, bu ülkelerin yasalarının izin vermesi durumunda başka ülke veya ülkelerin vatandaşı da olabilirler. Bu durum çifte veya çoklu vatandaşlık olarak bilinir. Ancak, birisi aynı zamanda başka bir ülkenin vatandaşı olsa bile Avustralya'daki bir Avustralya vatandaşı tüm Avustralya yasalarına mutlaka her zaman uymalıdır. Avustralya vatandaşları tarafından yurt dışında olduklarında bile bazı Avustralya yasalarına mutlaka uymalıdır. Örneğin, Avustralya'nın içinde veya dışında Avustralyalıların 16 yaşından küçüklerle her türlü cinsel aktivitede bulunmaları yasa dışıdır.

Avustralya toplumu, Avustralya'nın çıkarlarına ve güvenliğine zarar vermemeye ilişkin paylaşılan yükümlülüklerimize dayanmaktadır. Örneğin, resmi hükümet sırlarını paylaşmak amacıyla sosyal medyayı kullanmak Avustralya'nın çıkarlarını zarar verecektir. Similarly, Benzer şekilde, bir etnik topluluğa yönelik güvensizlik ve korkunun teşvik edilmesi Avustralya toplum ilişkilerine zarar verecektir.

Avustralya'da kriz zamanlarında bir arada durmakta ve iyi ve kötü zamanlarda birbirimize sahip çıkmaktayız. Avustralya'nın can, mal ve vahşi yaşam kaybına ve çevrenin tahribine yol açan 2019-20 yıkıcı orman yangını döneminde birçok çokkültürlü toplum orman yangınlarından etkilenenlere yardım etmek için para, elbise ve gıda bağışı toplamak için çalıştı. Örneğin, Victoria'daki Çin, Vietnam ve Kamboçya toplumlarının üyeleri alışveriş merkezlerinde bağış ve yerel toplum grupları aracılığıyla para yardımı topladı ve Sih toplumu üyeleri Queensland'deki toplumlar ve itfaiyeciler için binlerce şişe su bağışladı.

Sonuç

Demokratik kurumlarımız ve paylaşılan Avustralya değerlerimiz barışçıl ve istikrarlı toplumumuzu meydana getirmiştir.

Paylaşacağımız çok zengin ve eşsiz bir kültüre sahibiz. Bir Avustralya vatandaşı olarak, ulusumuzun hikayesinin bir parçası olacak ve geleceğimize katkı sağlayacaksınız. Avustralya size hoşgeldiniz diyor. Vatandaşlık ortak bağımızdır.

Sınava tabi bölümün terimler sözlüğü

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları Avustralya kıtasının esas halkıdır

Avustralya'nın Aborijin ve Torres Strait Islander halkları Avustralya nüfusunun yaklaşık yüzde üçünü oluşturmaktadır.

Avustralya İnsan Hakları Komisyonu

Ayrımcılık ve insan hakları ihlalleri hakkında şikayetleri soruşturan bağımsız bir Komisyon.

İrkçilik vakaları Avustralya İnsan Hakları Komisyonuna bildirilebilir.

Avustralya Kamu Sektörü

hükümet bakanlıkları ve bakanlık çalışanları

Paul Avustralya Kamu Sektöründe Services Australia çalışanı olarak bir iş buldu.

sosyal kargaşa

çok sayıda kişinin genellikle bir hükümet kararını ya da politikasını protesto etmek amacıyla gerçekleştirdiği gösteri ve ayaklanmalar

Hükümet benimsenmeyen yasaları geçirdiği zaman sosyal kargaşa meydana geldi.

koalisyon

genellikle hükümeti kurmak ya da muhalefeti oluşturmak için bir ya da daha fazla siyasi partinin bir araya gelmesi

Seçimlerden sonra Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu sağlayan herhangi bir parti olmadı. Bu nedenle, benzer görüşleri olan iki parti koalisyon yapmak için bir araya geldi.

komisyon

resmi bir sorumluluk üstlenen bir grup insan

Seçimleri bağımsız bir komisyon düzenlemektedir.

Anayasa

hükümetin kesinlikle uyması gereken Avustralya'nın en üst düzey yasası

Anayasa yasama, yürütme ve yargı yetkilerini düzenler.

anayasal monarşi

yetkileri Anayasa ile sınırlı olan bir kral ya da kraliçenin devlet başkanı olduğu bir ülkenin yönetim biçimi

Anayasamız, Avustralya Federal Devletini (Commonwealth of Australia) Birleşik Krallığın Kral ya da Kraliçesinin Devlet Başkanımız olduğu bir anayasal monarşi olarak oluşturmuştur.

mahkeme

yasal davaların bir hakim ya da sulh hakimi tarafından görüldüğü yer

Kişiler yasaları ihlal ettiklerinde mahkemeye çıkabilirler.

ceza davası duruşması

bir kişinin suçlu olup olduğuna karar vermek için suçla ilgili delillerin değerlendirildiği mahkeme duruşması

Ceza davasının görülmesinden sonra banka soyguncusu cezaevine gönderildi.

siber taciz

Zarar vermek amacıyla birisini tehdit etmek, gözünü korkutmak, rahatsız etmek ya da aşağılamak için teknolojiye yararlanan davranışlar.

Siber tacizin birçok türü Avustralya'da yasalara aykırıdır ve polise ve sosyal medya ortamı gibi gerçekleştiği çevrim içi hizmete bildirilmelidir.

demokrasi

seçilen temsilciler aracılığıyla halkın yönetimi

Grace parlamentoda kendi temsilcisini oyla seçebildiğı bir demokratik düzen içinde yaşadığı için çok mutluydu.

ev içi ve aile içi şiddet

Bir partnerin korkmasına sebep olarak veya güvenliğini tehdit ederek kontrol etmeyi amaçlayan davranış veya tehditler. Ev içi ve aile içi şiddet kabul edilmez ve yasalara aykırıdır.

Ev içi ve aile içi şiddet Avustralya’da yasalara aykırıdır ve polise bildirilmelidir.

uyuşturucu ticareti

yasadışı satmak amacıyla uyuşturucu taşımak ya da satın almak

Jess uyuşturucu ticaretine karıştığı için cezaevine gönderildi.

seçim

vatandaşların kendilerini Parlamentoda temsil edecek kişileri seçtikleri süreç

18 yaş ve üstü Avustralya vatandaşlarının seçimlerde oy kullanmaları zorunludur.

seçmen kütüğü

bir seçim ya da referandumda oy kullanmak için kayıtlı kişilerin listesi

Jan oy kullanma merkezine geldiğinde, görevli, seçmen kütüğünde Jan’ın adının olup olmadığını kontrol etti.

seçim bölgesi

Temsilciler Meclisi’nde politikacı seçmek için oy kullanan seçmenlerden oluşan bölgeler

Seçim bölgeleri bölge veya sandalye sayısı olarak da adlandırılır.

eşitlik

aynı statüde olma

Avustralyalılar tüm insanların eşitliğine inanırlar.

yasaları uygulama

kişilerin yasalara uymasını sağlamak

Polis yasaları uygulamakta ve huzuru sağlamaktadır.

yürütme yetkisi

yasaları uygulama gücü ve yetkisi, Avustralya Anayasası’nda yer alan üç erkten biri

Avustralya Hükümeti bakanları ve Genel Vali’si Avustralya Parlamento’su tarafından yapılan yasaları yürütme gücüne sahiptir.

fırsat eşitliği

geçmişine bakılmaksızın herkese, hayatta başarıya ulaşmak için eşit fırsat tanınır

Avustralya’da herkesin ‘fırsat eşitliğini’ hak ettiğini düşünüyoruz.

federasyon

kolonilerin belli yetkilerini koruyarak biraraya gelip bir ulus oluşturdıkları birlik

1901 yılında koloniler biraraya gelerek ‘Commonwealth of Australia’ olarak adlandırılan bir federasyon altında birleşmişlerdir.

ilk filo

New South Wales’de bir mahkum yerleşimi oluşturmak amacıyla Kaptan Arthur Phillip komutasında İngiltere’den yola çıkan 11 gemiden oluşan filo

İlk Filo 26 Ocak 1788 yılında Sidney Körfezi’ne girdi.

çiçek amblemi

ulusal çiçek

Avustralya’nın ulusal çiçeğı altın akasyadır (golden wattle).

zorla evlilik

çiftlerden birinin veya her ikisinin serbest bir seçimi olmadığı evlilik

Zorla evlendirilmekten asla mutlu değildi ve her zaman ayrılmak istedi.

bugünden geleceğe

bugünden itibaren ve gelecekte

Vatandaşlık töreninde bugünden geleceğe Avustralya'ya bağlılık yemini etmiş oluyorsunuz.

simge

tanınmış imaj

'Opera House' Sidney kentinin ünlü bir simgesidir.

Yerli halklar

Avustralya'nın Aborijin ve/veya Torres Strait Islander halkları

Yerli Avustralyalılar bu ülkenin İlk Halklarıdır.

entegrasyon

göçmenlerin yeni ve gelişmekte olan toplumlarına katılabilmeleri ve katkıda bulunabilmeleri için adaptasyon süreci

Zamanla, göçmenler Avustralya ve yerel topluma entegrasyonlarından fayda görürler.

yargı yetkisi

yasaları yorumlama ve uygulama yetki ve gücü, Avustralya Anayasası'nda yer alan üç erkten biri

Avustralya'daki mahkemelerin yargı yetkisi vardır.

yasama yetkisi

yasa yapma ve değiştirme yetki ve gücü, Avustralya Anayasası'nda yer alan üç erkten biri

Anayasa gereği Parlamento, yasama yetkisine sahiptir.

özgürlükler (özgürlük)

kişisel özgürlük ve bağımsızlık

Demokratik toplumumuzda bireyler konuşma, ifade etme, din ve örgütlenme özgürlüklerine sahiptir. Toplum olarak bu özgürlüklere önem vermekteyiz.

sulh hakimi

ilk düzey mahkeme hakimi

Sulh hakimi Robber'i suçlu buldu ve onu cezaevine gönderdi.

dostluk

özellikle zor zamanlarda başkalarıyla yardımlaşma

Arabam bozulduğunda diğer sürücüler dostluk ruhu içinde arabayı itmeme yardımcı oldular.

ulusal marş

ulusal şarkı

Avustralya ulusal marşı 'Advance Australia Fair'dir.

parlamentar demokrasi

vatandaşlar tarafından parlamentoya düzenli olarak temsilciler seçimine dayanan yönetim sistemi

Parlamentar demokrasilerde vatandaşlar kendi temsilcilerini seçmektedir.

siyasi parti

bir ülkenin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin benzer fikirleri paylaşan ve genellikle seçilmeye çalışan kişilerin oluşturduğu grup

Siyasi parti üyeleri düzenli olarak toplanmaktadır. Örneğin; toplu taşıma sistemindeki iyileştirmeleri tartışmak gibi.

ırkçılık

İrkindan, renginden, milli ya da etkin kökeninden dolayı birisine yöneltilen önyargı, ayrımcılık, taciz ya da nefret.

İrkçılık Avustralya'da yasalara aykırıdır ve polise bildirilmelidir. Avustralya İnsan Hakları Komisyonuna da şikayette bulunulabilir.

referandum

Avustralya Anayasası'nda bir değişiklik önerisi için tüm seçmenlerin oy kullanması

1967 referandumunda halk Aborijinlerin nüfus sayımında sayılması için oy kullandı.

temsilci

başkaları adına hareket eden ya da konuşan kişi

Belediye meclisi temsilcim benim fikrimi beğendi ve belediye meclisi toplantısında gündeme getirdi.

saygı

birisini kişi olarak veya aldıkları bir kararı dikkate aldığını göstermek

Emily, Budist olma kararına ailesinin saygı gösterebildiğine sevindi.

Hukukun Üstünlüğü

vatandaşlar ve hükümet de dahil olmak üzere herkes yasalara tabidir

Başbakan dahil olmak üzere Avustralya'daki herkes, Hukukun Üstünlüğü kapsamında tüm Avustralya yasalarına tabidir.

gizli oylama

kişilerin kimsenin etkisi ya da baskısı altında kalmadan özel olarak oy kullandıkları bir oy kullanma sistemi

Gizli oylamada oyunuzu işaretlerken kimse sizi izlemez.

laik

din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması

Laik bir toplumda resmi din yoktur.

kendi kendine yeten

başkalarının yardımı olmadan kendi ihtiyaçlarınızı karşılayabilme

Birinin işi olması kendi yiyeceklerini alıp kendi kirasını ödeyebileceği anlamına geliyordu. Kendi kendine yetiyordu.

Services Australia

Medicare, Centrelink ve Child Support aracılığıyla bir dizi sağlık, sosyal ve refah ödemeleri ve hizmetleri sunan bir Avustralya Hükümeti kurumu.

Services Australia, Centrelink ve diğer hizmetler aracılığıyla destek ödemeleri sunar.

kurmak

oluşturmak, kurmak, başlamak

Vali Phillip New South Wales'de ilk koloniyi kurmuştur.

belde

yerel hükümet alanı

Yaşadığım beldede yollar çok güvenlidir.

sosyal güvenlik

işsiz, özürlü, yaşlı ya da ihtiyaç içinde olan diğer kişilere yardımcı olmak amacıyla sağlanan hükümet maaş ve ödenekleri

Trang işini kaybettiğinde sosyal güvenlik yardımlarına başvurdu.

Avustralya Vergi Dairesi (ATO)

Avustralyalılara sunulan hizmetleri destekleyip fon sağlayan veri ve emeklilik sistemlerini yöneten bir Avustralya Hükümeti kurumu.

Her yıl çoğu Avustralyalı Avustralya Vergi Dairesine bir vergi beyanı sunar.

değerler

bir kişinin neyin doğru ve neyin yanlış olduğuna ve çeşitli durumlarda nasıl davranacağına karar vermesine yardımcı olan ilkeler

Avustralya, Avustralya değerleri dediğimiz paylaşılan bir değerler kümesine sahiptir.

gönüllü

zamanını ücret beklemeden bir kişiye ya da kuruluşa veren kişi

Raza, kişilere evlerinde İngilizce öğreten bir gönüllüdür.

Sınava tabi bölümün sonu